

REDACTIA

Deak Ferencz-utca nrul 20.

ABONAMENTUL

Pe un an ... 20 cor.
Pe jumătate an ... 10 "
Pe 1 lună ... 2 "N-ă de Duminică pe an 4
coroane.Pentru România și America
10 coroane.Pentru România și străinăt ate
norul de zi pe an 40 fran ci.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA

Deak Ferencz-utca nrul 20.

INSERTIUNILE

Pe un sir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 bani
de fiecare publicațiune.Manuscripte nu se
inapoiază.

Telefon oras și comitat 50

Forța noastră etnică.

De dr. Dionisie Stoica.

Faptul, că forța vitală a poporului nostru este mare, nu mai are nevoie de-a fi demonstrat. De acest adevăr se convinge și cel mai neorientat muritor, dacă i-se amintesc cei vr'o 17 secolii de perzecuții, sforțări și suferințe, credința și dragostea de lege și moșie din tot decursul acestor secolii și puternicul nostru simț național, ale cărui flacări isbucnesc cu vehemență în zilele noastre.

Dar dacă e adevărat, că aceste calități ale noastre ne-au susținut și dacă prin aceste calități ne ridicăm și mai ales ne vom ridica — am fi poate unilaterali, dacă n'am atribui nici o însemnătate în direcția aceasta atitudinii față de noi a vecinilor nostri și a puternicilor zilei.

Cu cât trăiești mai în preținie cu cineva, cu atât te apropii mai mult de el și-i asimilezi obiceiurile.

E cunoscută politica de cucerire, profesată de Romani. Tratau totdeauna prietenește cu locuitorii țărilor supuse și astfel — abstragând superioritatea elementului roman, și asimilau aproape cu desăvârșire.

Noi am trăit în cursul veacurilor viață de supuși și — abstragând calitățile noastre conservative — n'am fost asimilați, pentru că numai de prietini n'am dat. E vorba de timpul năvălirilor barbare.

Ajungând sub regimul maghiar n'am dat de mai bine, iar în timpul din urmă dacă la noi s'a dezvoltat mai mult simțul național, avem s'o mulțumim în mare parte

împrejurărilor și în primul rând intoleranței Maghiarilor.

Căci simțul național și mai ales naționalismul altruistic, e mai mult o urmare a împrejurărilor, o necesitate sociologică, decât o necesitate sufletească.

O dovadă, care ne confirmă, că intoleranța maghiară a alimentat naționalismul nostru este lipsa de naționalism puternic în Bucovina pe de o parte, iar pe de alta trezirea Macedonenilor și a Basarabenilor.

Oportuniști s'au găsit totdeauna și se găsesc în toate părțile. Și mai vartos, când oamenii tind după o viață personală ticnită și în referințe aranjate, dându-li-se aceste pretenziuni, nu mai vreau să știe de durerile mulțimei, ale unei clase, ori ale unui neam.

Suntem datori să ne dăm bine seama de această împrejurare, astăzi mai mult, decât ori când. În cursul veacurilor aspirațiunile și politica Maghiarilor ne-a ținut la distanță — cu foarte puține excepții — și am rămas intacti. Apropierea eventuale de azi ne-ar strică echilibrul și ne-ar face să ne opăcim în drumul, atât de clar determinat și precizat în noțiunea: *cultură națională unitară*.

Timeo Danaos... Al Romanilor să ne vie în minte de câte ori vom fi ispitiți de frumoasele daruri ale celor dela putere.

O frumoasă dovadă de independență și de conștiință națională au dat harnicii profesori dela Brașov, cari au respins întregirea de salare a contelui Apponyi, dându-și bine sama, că ce ascunde acest dar, frumos dichisit.

Și sunt de toată lauda nizuințele de a

nu ne apropia nici acuma de clasa dominantă care vreme de multe veacuri ne-a maltratată și disconsiderat. După cum se accentuă foarte nimerit într'un articol din »Tribuna«, noi n'avem nimic comun cu acești oameni și o apropiere leală între noi și ei nu poate ezista. Ca cetățeni ungari ne vom împlini ca și'n trecut datorințele față de stat, vom fi iubitori de ordine și de dreptate, cerându-ne în acelaș timp drepturile.

A pune piedeci dezvoltării noastre în direcția pe care ne-o impune trecutul și prezentul, înseamnă a nu ne da seama de viitor. A turbura chiar și numai pe o clipă însuflețirea națională, înseamnă a pierde din vedere, că un asemenea lucru este în stare de-a produce zăpăceală în inima și sufletul celor sincer pătrunși de idealul național și în gândurile mulțimii celei mari, care se n-crede cu toată puterea în vorbele și faptele celorce le revine rolul de conducători.

Transportarea osemintelor lui Rákoczi în țară și la Cașovia a dat prilej unei atitudini neexplicabile din partea câtorva buni Români. De ce atâta zel patriotic din partea unor episcopi români și de ce participarea oficioasă a Românilor pela găurile, pe unde trecea trenul cu moaștele lui Rákoczi?

Înțeleg, dacă alta ar fi ținuta guvernului față de noi. Dar așa!? Unde rămâne demnitatea noastră națională? Și unde este folosul moral și material al zelului nostru patriotic?

Avem noi alte destule de îndreptat, pentru că să scoatem la liman lupta noastră politică, culturală și economică — să nu ne mai agravăm poziția în jos și în sus și

Premiere.

— Convorbiri despre teatru. —

De Horia Petra-Petrescu.

Viena, Noemvrie.

Suntem în toiul teatrului. Cele 10 teatre principale ale Vienei atrag zilnic mii de ascultători. Firește, Burgtheaterul și Opera — teatrele de elită ale capitalei Austriei — au alt public, decât teatrul din Josephstadt, unde se joacă «minunica» și celelalte piese franțuzești pipărate, cari în București au «onoarea» a fi reprezentate pe scena Teatrului Național.

La Burgtheater, teatrul subvenționat din partea statului, se aduc reprizele pieselor clasice: «Faust», piesele lui Shakespeare, trilogia «Valenstein», și întreg ciclul lui Schiller în excelenta regie cunoscută din anul jubilar alui Schiller. Pe lângă asta își încearcă puterile și Bernhard Shaw, scriitorul modern englez, cu o piesă bizară ca întregă arta lui. Blumenthal — autorul de comedii cu chilogramul — a avut o premieră, dar n'a avut nici un succes.

Dar nu voiesc să vă vorbesc de astă-dată despre repertoriul teatral, care domnește în teatrele vieneze. Imi rezerv dreptul acesta pentru altă-dată. Alt-ceva mă face să iau condeiul în mână.

Din Roma sosește știrea, că unul din cei mai de seamă scriitori moderni, *Gabriele d'Annunzio*, a suferit cu ocazia reprezentării tragediei sale cele mai nouă (*Piu che l'amore*—mai mult decât iubirea) o înfrângere mare, completă. Piesa a fost fluierată. Zadarnice au fost unele protestări ale partizani-

lor lui d'Annunzio, zadarnice sforțările actorilor timp de mai bine de o 1/2 de oră să potolească huiduilele — piesa a căzut ca premieră, a căzut și când a fost repetată a doua seară.

Și altă veste — tot de același calibru — sosește din Londra. Bernhard Shaw-cel amintit mai sus, a suferit aceeași soartă »ingrată»: piesa «Antoniu și Cleopatra» a fost primită de public cu toată antipatia posibilă.

O premieră e botezul de sânge a unei piese teatrale.

După-cum e obiceiul într'unele părți ale noastre, a pune copilului mic înainte: un ban, o peană și alte obiecte, cari indică o meserie și dacă copilul alege banul prevestim că se va face om bogat, dacă alege peana de scris, un meșter al condeiului, apoi militar, avocat și mai știu și eu ce mirozenii, tot astfel — după-cum pieza e primită de public ca premieră — i-se prevestește viitorul și soarta ce o așteaptă. Firește câte-odată nu țese brodește prevestirea.

După-cum copilul, care a întins mâna după condei ajunge câte-odată tăietor de lemne, așa se întoarce pe nesimțite și soarta unei piese. Opera lui Rosini «Wilhelm Tell» a fost fluierată ca premieră. Astăzi e un punct de forță a ori-cărei opere mari. Contemporanii râdeau de ideile bizare ale lui Richard Wagner, astăzi lumea înnoată în cultul lui Wagner.

Publicul dela noi, căruia nu-i este dat să asiste la premiere prin orașele noastre, nu știe prin câte faze trebuie să treacă acest botez de sânge.

Mi-s'a întâmplat de multe-ori să văd și citesc prin jurnalele noastre din România: piesa cutare și cutare a fost jucată cu succes desăvârșit pe

scena teatrului X din Viena. Și când te gândești că «succesul deseavârșit» a fost un succes care-ți provoacă mila, îți vine să zîmbești. Publicul nostru însă va aplauda «frenetic», e doară o piesă aplaudată în Viena. Vorbesc despre stările din București, pe unde cutreeră de un rând de ani trupe de operetă cu tot ce are Viena, mai slab, ca ansamblu, dar e de ajuns ca trupa să vină din Viena, ca obscurii actori de aici să-și anunțe sosirea cu litere cât pumnul de mari, cu acel pompos, «actor din Viena», și aplauzele sunt asigurate.

Anul trecut am urmărit cu deosebită atențiune repertoriul teatral vienez. Cu deosebire am asistat regulat la toate premierele date pe una din cele mai de seamă scene de aici — timp de 6 luni de zile. Am ajuns la unele constatări elocvente pentru istoria teatrului.

Înainte de toate, un public special.

Nu este nici publicul de Duminică după amiază — îngăduitor la extrem — nici publicul de duzină dela obicinuitele reprezentații. Întreaga sală are un aspect sărbătoresc. Criticii radioși în rândurile dintâiu ale parterului. »Elita«, așa numita elită a societății și-a dat și ea întâlnire aici. Toaletele — ultima modă. Directorul își frânge mâinile, îndeamnă în dreapta în stânga, are o vorbă bună pentru șeful claquerilor — clasa privilegiată, care aplaudă pentru bani — strânge mâna criticului cutare, temut în întreagă breasla ziaristilor. Și publicul e conștiu și el de însemnătatea momentului. Când se anunță începutul piesei prin lovitura de gong (mai modern) sau prin sunet de clopoțel, se răspândește liniște mormântală, printre rândurile publicului. De

prin astfel de greșeli, pentru a căror justificare nu putem invoca nici cea mai mică »circumstanță atenuantă«.

Forța noastră etnică zace în noi și e mare. Imprejurările au alimentat-o și tot ele au făcut-o și o fac să se manifesteze. Și acest ecou se resimte mai mult în masele poporului, care crede cărturarilor săi. Se impune deci, ca vorbele și faptele acestor cărturari, să fie totdeauna demne de credință, prezentul să confirme trecutul — căci altcum massa cea mare își va trage la răspundere pe conducătorii săi, și va fi foarte dureros, dacă într-o zi mulțimea va striga cuvântul: *farisei*, și nu se mai încrede în ei.

Dați poporului școala cea adevărată, aceea, de care sunteți convinși. Și nu luați nici când în deșert adevărul, pe care-l predicați poporului, ci fiți totdeauna consecvenți cu voi înșivă.

Numai în felul acesta, își va putea elupta toate drepturile morale-naționale și sociologice forța noastră etnică.

Aehrenthal și naționalitățile. *Scritura Giueverné Györy Ilona trimite lui »Bud. Hirl.« o scrisoare din Anglia despre atitudinea lui Aehrenthal către chestiunea națională. Ea spune, că Aehrenthal a avut acum patru ani ocaziunea să studieze chestiunea românească în București. Pentru a o cunoaște mai bine, el a stat mai multă vreme la Sinaia (nu înțelegem întrucât Sinaia este mai potrivită pentru scopul acesta). De asemenea el a făcut călătorii prin Ardeal și Bănat, unde a luat informații dela boierimea ungurească despre această chestiune.*

Ce să mai adaogăm dela noi? După astfel de studii, ministrul de externe de sigur cunoaște bine chestiunea iredentistă și dacoromână. Mai bine chiar decât noi, cari nici nu știm nimic despre ea. Ce-i drept, noi nici n'am studiat-o nici la Sinaia, nici din informațiile boierimii ungurești și maghiarizate din Bănat și Ardeal — ca noul ministru al afacerilor străine.

sigur își zice fiecare în parte: Am să prevestesc soarta unei pieze. Am să taiu firul vieții ei, asemenea unei zâne vrăjitoare, dacă nu-mi convine. Și autorul — dacă e de față — se cutremură de sigur în dosul culiselor, își frământă smocul de barbă — dacă-l are, dacă nu își ascultă bătăile inimii.

Și cortina se ridică încet, sărbătorește, conștie de importanța ei. Primele vorbe sunt ascultate cu răsufierea reținută. Sunt augurul bun sau rău.

O, peste câte premiere s'a lăsat cortina în pripă, fugărită, lăsată jos ca să nu se mai ridice pentru piesa respectivă nici când! Norocul unei pieze este atât de relativ. Nu-l poți vesti nici chiar »dela mână pân' la gură« cum se zice.

Unii din factorii, cari contribuie la succesul sau nesuccesul unei pieze o să-i însemnez acum.

Să nu-l pună păcatele pe autor să fie prea lung în descrieri. Asta e vina principală la d'Annunzio în piesa, care a căzut. Eroul său, Corrado, e nesuferit. Își povestește întregă viața de mai nainte în monoloage lungi, plicticoase, cari pot să aibă valoare literară — dar nu au suflet dramatic. Dialogele lungi, obositoare între el și celelalte persoane, nu sunt de loc pe placul publicului, care așteaptă — și cu drept cuvânt — acțiune, fapte și iar fapte dela o piesă teatrală.

Gândiți-vă la Shakespeare — ca să aleg pe cel mai mare scriitor dramatic, pe care l'a avut lumea. Fie-care pagină conține o faptă, o acțiune, fie-care vers e îmbibat de pulsul dramatic — adevărat dramatic. E drept — există piese, cari nu au darul acesta, dar piesele respective nici nu as-

Alegeri pentru comitat.

Atragem de pe acum luarea aminte a fruntașilor români din provincie asupra *alegerilor de membri în congregație* care se vor face în ziua de 20 Noiembrie st. n.

Iată cercurile române unde vor fi alegeri:

1. *Boroșineu* (aleg comunele Mocrea, Bocsig, Răpsig, Mănerău, Voivodeni, Aldești, Bârsa, Șicula și Gurba).

2. *Drauț* (aleg satele Drauț, Dud și Araneag).

3. *Totvărădia* (aleg satele Totvărădia, Soroșag, Giulița, Gavoșdia, Baia, Lupești și Fernești).

4. *Chișineu* (aleg Chișineu, Erdeis, Ágya și Sinte).

5. *Târnova* (aleg Târnova, Curtacher, Jarcoș, Luguzău, Căvna, Șilindia, Dezsőháza, Moroda și Jermata).

6. *Socodor*.

Fruntașii din aceste comune să se sfătuiască îngrabă, să stabilească lista candidaților și să iee măsuri ca alegătorii să se înfățișeze la alegere. Să voteze numai pentru candidații români!

Goană împotriva conducătorilor Slovaci.

Guvernul actual prin ministrul Polónyi a pornit o adevărată goană împotriva naționalităților. Ministrul și-a asmuțat toți procurorii, iar judecătorii ungurești se pretează cu toată bunăvoința la aceasta goană.

Eată ce se telegrafează din Rózsahegy: În procesul de agitație alui *Hlinka András* și soții, tribunalul a pus pe ieri pertractarea. Ia nu s'a ținut însă, pentru că apărătorii *Coriolan Bredicean* și *Iuliu Maniu* au cerut amânare. Tribunalul a încuviințat cererea lor și a pus nou termin de pertractare pe 22 Noiembrie st. n. Apărătorii au dat în aceeaș vreme *escepții* la Curie, contra președintelui tribunalului *Chudovszky* (vestitul

piră la reprezentare. Sunt așa numitele »Buchdramen«, piese, cari se citesc cu folos în tăcerea și seninătatea odăii de lucru, dar nu ajunge nici când înaintea rampei.

Al doilea punct principal — frazele bombastice. Să nu simtă publicul, că ai derailat pe terenul oratoriei de mahala, căci s'a sfârșit. Nu te scapă nici un arhanghel din ghiarele lui. Frazele bombastice sunt ca stâncile ascuțite pe lângă țăr-murul mării. Corăbierul trebuie să le cunoască bine locul, să le ocolească, dacă nu voește să piară fără de vreme.

Cochetarea cu vorbele de spirit e de aceeași natură. Imi sună și acum în urechi răsul homeric stărnit cu ocazia unei premiere de *Hermann Bahr* în *Deutsches Volkstheater*. Bahr voia să facă spirit, dar cu culori strigătoare, cu țipete, cu gesturi ridicole. Și simțai cum nu prinde gluma, simțai cum se naște în parter un singur suris malițios, care se lăța cu iuțea vertiginoasă în întreagă sala. Hohotea întreagă sala — nu de vorbele de spirit ci de stângăcia autorului. Și s'a dus pe copcă întreagă bunăvoința publicului.

Nu cunoașteți psihologia mulțimii? E de ajuns o singură pietricică aruncată pe luciul unei ape stătătoare, ca oglinda să prindă crețe și cercurile rotitoare să se înmulțească la infinit. Așa e și aici. Un răs sănătos are influență molipsitoare. O boală contagioasă cu care are mult de furcă un autor.

Și aceste a fost călcăiul lui Achille la d'Annunzio și Bernhard Shaw. Amândoi au căzut în greșelile arătate aici.

Dar mai sunt o mulțime de momente la psihologia unei premiere, voi continua.

procuror de pe vremuri, care s'a distins prin șovinismul său exarcerbat în procesul contra *Veszelovszky*) pentru-că acest president ca procuror încă a dat *probe de preocupare* prin un mod al său de vedere șovinst și astfel clienții lor nu pot avea încredere în *imparțialitatea* *presidentului*. Acuzății fiind deținuți în *arest preventiv*, avocații s'au adresat ministrului de justiție pentru punerea lor pe picior liber.

Se anunță din Pojon: Tribunalul de aici a pus sub acuză pentru agitație naționalistă pe deputatul Iuriga Nándor. Curtea cu jurați din Pojon, după ce Dieta a suspendat imunitatea deputatului, va desbata procesul la 16 Noembre c.

Mișeliile de felul acestora sunt puse la cale cu duimul de guvernul actual, mai ales contra Slovacilor și Românilor. Goana pornită ia într'adevăr astfel de proporții încât nu mai poate fi tolerată. Se impune de urgentă datorie clubului deputaților de a aduce aceste persecuții în discuțiunea Camerei, eventual a se convoca din nou congresul naționalităților pentru a ne sfătui a e de făcut.

Din România.

Congresul marilor proprietari din România. Al treilea congres al marilor agricultori din România s'a întrunit Duminică în București sub prezidenția dlui Sava Șomănescu, președintele societății.

Vizită. La 5 Noembre, ministrul instrucțiunii publice va plecă la Sofia, spre a reîntoarce vizita făcută acum un an de către ministrul instrucțiunii bulgare, România.

Cu această ocazie dl Mihail Vlădescu, va vizita localul școlii românești, precum și catedrala română.

Se știe că această catedrală a fost terminată de curând, și este una din cele mai frumoase biserici din Sofia. Picturile acestei catedrale se vor pune în lucrare cât de curând, și vor fi executate de pictorii Artachino, Serafim și Vermont.

† **G. Missail**, vicepreședinte al societății »Transilvania«, vechiu ziarist și un sincer naționalist, a încetat din viață.

SITUAȚIA.

Budapesta, 6 Nov.

O dizidență se pregătește în sânul coaliției. Aceasta-i caracteristica cea mai însemnată a situației actuale. Incet, pe nesimțite ea s'a pregătit încă dela formarea cabinetului. Din ziua formării lui, s'au ridicat câte-va glasuri, puține ce-i drept și în curând înăbușite în zgomotul bucuriei, cari rosteau cuvântul:

Tradare. Dela început a fost o ceată mică de nemulțumiți, cari purtau în adâncul inimii lor ceva ca o muștrare de cuget ca o conștiință de vină și de complicitate la un act contrar conștiinței curate kossuthiste. Ei s'au ales din masa cea mare și s'au adunat în chip instinctiv la un loc. De atunci ei au fost o cauză de continuă neliniște și grijă pentru guvern. Ei au cerut mai întâi cedarea unui post de vicepreședinte partidului kossuthist (pentru a-l ridica pe Barabás la locul acesta), ei au pregătit guvernului mai multe surprize la votările secrete, unde între alții, l-au trântit pe

Leibjournalistul lui Kossuth, Szátmári Mór, pentru motivul că-i jidan, după alții fiind că-i satelit prea devotat al lui Kossuth, tot ei au inscenat marea campanie de răsturnare încontra lui Goluchowski, care la început a avut fiasco. Un epizod interesant și foarte caracteristic a fost cazul lui *Mezőssy Béla*. Ca unul dintre fruntașii nuanței nemulțămiiților, el a scris într'un articol de ziar că partidul andrássyst are o influență prea mare în sânul coaliției și că partidul kossuthist a avut o parte prea mică la împărțirea funcțiilor.

Mare zarvă și senzație în sânul coaliției a doua zi și mare mulțămire și liniște a treia zi, când fără de veste Kossuth descoperise, că *Mezőssy* are un mare talent de-a fi secretar de stat, ceia ce se publică și în »Monitorul Oficial« spre adevărul obștească. De atunci, ca printr'o minune, dl *Mezőssy* pare a-și fi schimbat în mod radical pările-i atât de greșite. El tace.

Afacerea confiscării nocturne a unui ziar socialist prin procurorul lui Polónyi, apoi mai în urmă chestiunea pactului și a ridicării contingentului militar par a fi contribuit mult la consolidarea și cristalizarea nuanței de dizidenți. Membrii ei; mai ales *Lengyel Zoltán* și *Nagy György*, scriu zilnic articole, ce varsă foc și lavă asupra guvernului în ziarul lor »A nap«.

Ziarele celelalte ale guvernului, bine înțelese, nu au nici o știre despre aceste frământări. Cine să va informa după ele, va crede, că cea mai dulce și mișcătoare armonie domnește în sinul partidului guvernamental.

Dacă până acuma această aschie s-a desfășurat de trunchiu, de blocul — matcă, pricina de căpetenie a fost lipsa unei persoane a cărei majoritate serioasă și nediscutată să-l fi impus ca șef al noii formațiuni. Observăm însă, că *Lengyel Zoltán* caută să evolueze tot mai mult spre faza aceasta. Activitatea lui din timpul din urmă devine tot mai serioasă, mai solidă și mai bogată. El pare a căuta să șteargă impresiile de gălăgioasă neseriozitate ale activității sale parlamentare din timpul obstrucționizmului, când izbutise să-și ridice numele său la rolul de noțiune pentru un deputat, cum nu trebuie să fie.

«Az Ujság» afirmă că prezența lui *Lengyel* în partidul kossuthist este cât se poate de neplăcută guvernului. Într'o conferință a partidului kossuthist, ținută eri, Kossuth și moderații, după un plan prestabilit, hotărâseră să-l silească printr'o manevră de a eși din partid. Toți erau curioși și plini de așteptare. Dar în momentul din urmă, Kossuth se resgândi și împiedică toată manevra de surghiunire. Se va fi gândit, că un dușman în casa ta are mai multe considerații pentru tine decât după-ce l'ai izgonit.

De altcum se zice, că *Lengyel* va eși de bună-voie cu alți 15—16 inși, între cari se vor găsi și câte un deputat din partidul andrássyst și catolic.

Vederemo.

O retragere cu torți oprită.

Retragerea cu torți ce să plănuiască de către studenții ca manifestare de simpatie pentru conzolatul sârbesc și pentru sârbi a fost oprită de prefectul poliției. Păcat, căci altfel am fi auzit pe Sârbii din capitală fraternizând cu studenții și strigând, poate, «Trăiască asupritorii și desnaționalizatorii nostri!»

Starea sănătății primarului Vienei.

Ziarele din Viena anunță, că sănătatea lui Dr. Karl Lueger merge spre mai bine și că nici odată dela începutul boalei nu s'a simțit atât de bine. Dorim vești tot mai bune.

Ultime știri.

Execuțări. Petersburg, 6 Noembre. În curtea temniței Petru-Pavel din Kronstadt eri după ameazi au împușcat trei profesori universitari condamnați pentru «lesamajestate» :

De asemeni au fost împușcate două fete tinăre, la cari s'au găsit bombe. Ele fuseseră osândite la execuție prin ștreang, dar deoarece nu era gâde care să execute sentența, au fost împușcate de soldați.

Au fost executați și mai mulți soldați cari au voit să arunce bombe asupra tribunalului militar.

Derairare groaznică. Duminecă seară la orele 10 jum. o groaznică ciocnire de trenuri s'a produs în halta Silistraru, de lângă Brăila, (România).

Ambele mașini și 6 vagoane din cari 2 vagoane ungurești, au fost complet deterioritate. Pagubele întrec suma de 200.000 lei.

Sunt trei morți și anume: șeful de tren Marin Petrescu în vîrstă de 60 ani și care lasă în urma sa 10 copii, manipulanții Cărtărgiu și Zilică Gheorghe.

Răniți mortal sunt doi și anume: mecanicii Sandu S. Sarogea și Dumitru Macovei, răniți mai ușor: frînarii Lazăr Constantin și Dragomir Dumitrache, focarii Nicolae Theodorescu, Dinu și șeful de tren Droc și Ilarius.

Au fost transportați la spital Sandu Sarogea, Dumitru Macovei, cari sunt mai grav răniți.

Inmormântarea arhiducei Otto. Viena, 6 Noembrie. Astăzi s'a făcut înmormântarea arhiducei Otto. În public sunt reprezentanții tuturor autorităților, înalți demnitari de curte și reprezentanții guvernului. *Justh Gyula*, președintele Camerei ungare, despre care ziarele spuneau că nu se va duce fiind-că nu i-s'a dat în cortegiu locul cuvenit, e și el de față și a depus coroana parlamentului.

În frunte cu Maj. Sa, sunt de față toți arhiducii și prinții. La orele 4 cosciugul a fost ridicat și după-ce dr. Mayer, episcop, l-a sfințit, a fost scoborît din capela burgului și pus pe dric. Convoiu imens s'a pornit și între sunetele clopotelor și onorurile militare a ajuns la cripta Capucinilor, unde cosciugul a fost așezat.

Convenire colegială.

Marti absolvenții de teologie cari în anul 1896 au mântuit studiile la institutul nostru teologic din Arad ș'au ținut prima lor convenire colegială de zece ani. Dintre 11 inși, câți absolvase, au răspuns obligamentului făcut atunci, opt inși; Dr. George Ciuhandu, referent școlar, (Arad) George Ardelean, (Erdeiș) Eutimiu Darabant, (Becicherecul-Mic) Teodor Papp, (Alparea) George Rusu, (Temeș Șaga) Petru Pelle, (Miniș) Atanasiu

Todan, (Checia-rom.) Teodor Vidu, (Craiva). Dimințea s'au întrunit toți în modesta capelă dela institut, unde au ținut slujbă dumnezească, dând mulțămită Tatălui ceresc, că i-a învrednicit să poată desvolta roade folositoare prin munca lor de zece ani. La sfârșit s'a ținut parastas pentru fostul lor profesor Dr. Ioan Petran și pentru fostul lor coleg Iosif Pința. După sfta slujbă au ținut apoi ședința lor oficioasă, în sala profesorală, constatându-se prezența celor absolvenți și făcându-se o scurtă privire asupra trecutului lor și asupra activității pastorale, ce-a desvoltat-o în cei zece ani de păstorire.

Ca fii credincioși ai bisericei, ca stimători ai mai marilor săi au împlinit o înaltă și plăcută datorie, cercetând pe bunul nostru arhieru Ioan I. Papp, căruia prin rostul cuvintelor părintelui Ardelean i-au adus omagii de mulțumită pentru înțeleapta cărmuire a diecesei. Prea S. Sa a răspuns adânc emoționat, indemnându-i la păstrarea orânduelilor bisericești.

Masă au luat împreună la restaurantul »Crucea Albă«, având în mijlocul lor pe P. C. Sa Roman Ciorogar, director seminarial și singurul dintre profesorii lor, care neclintit și neînfrânt de greutatea vieții a rămas la catedră ca propovăduitor al cuvântului lui Dumnezeu.

Au petrecut momente de dulce reamintire a trecutului. După prânz s'au fotografiat în frunte cu P. C. Sa R. Ciorogar. Sara au aranjat o mică convenire socială în saletul dela »Crucea Albă« luând parte pe lângă, invitații, Prea C. Sa R. Ciorogar, domnii George Popovici, ref. bis. Serb ref. episcop. V. Olar, ref. Sava Raicu, secretar, la »Victoria«, profesorii Dr. T. Botiș, Dr. I. Suci, S. Secula, apoi A. Chelnicean, C. Lazar, Emil Popovici, Petru E. Papp, Vir. Antonescu și Aurel Suci (România).

O adâncă și foarte plăcută impresie a făcut asupra celor de față toastul rostit cu multă dragoste din partea P. C. S. Roman Ciorogar, care — zice — se simte foarte fericit, că poate pentru câteva momente de deosebită plăcere să fie mijlocul fiilor săi. Indemnându-i la muncă și la dragoste frățească ridică paharul pentru cei ce-au aranjat convenirea colegială.

Răspunde preotul A. Todan, făcând o reprimă scurtă asupra anilor petrecuți în teologie și accentuând, că învățăturile și dragostea primite atunci le-au propagat și răspândit tot cu atâta căldură, cu care și lor au fost împărtășite. Ridică paharul în sănătatea acelu propovăduitor al lor și neobosit muncitor, care este P. C. Sa R. Ciorogar.

Dl Dr. Ciuhandu toastează pentru oaspeți, iar dl Sava Raicu, arătând, că așa este frumos ca laicii să fie împreună cu preoții în deplină înțelegere, toastează pentru preoți.

Societatea a stat împreună până la orele 11 petrecând astfel câte-va momente de reamintire a unui trecut frumos din viața celor ce ne-au făcut să ne întrunim în aceia sară.

Cei opt inși au luat hotărîrea, că la cinci ani să convină de nou în Arad.

Avis. Din cauza sfintei serbători de mîne ziarul nostru va apărea numai Sâmbătă.

Pentru orientarea cetitorilor nostri, avizăm că la respectarea aceasta atât de strictă a serbătorilor ne obligă *tarifele de muncă* a lucrătorilor, cari, pentru fiecare zi de serbătoare, au dreptul a scoate cu un număr mai puțin.

Procesul pentru „Deșteaptă-te Române“.

— Raport special. —

Arad, 6 Noemvrie.

Cei treisprezece țărani români din Măderat, târâți pe banca acuzaților pentru crima de a fi... *cântat*, vor trebui să mai stea odată aici, tribunalul neaflând îndestulătoare dovezi, dacă au cântat ori ba »ăcel hore Deșteaptă-te române..«

Bieții oameni, căutau să se desvinovățescă, ca și cum cine știe ce crimă ar fi săvârșit. Ei au negat, că ar fi cântat cu prilejul acela »Deșteaptă-te române« și aceasta au mărturisit-o și martorii *Ioan Popescu* notar comunal, *Moise Păcurar* jude comunal și *Adam Vanc* plăieșul satului, *mărturisirile lor* însă, — deși erau martorii acuzei — *n'au fost primite de tribunal*, ci au fost primite mărturisirile a *două jandarmi unguri*, cari după ce atunci i-au bătut pe acuzați, vin acum să-i acuze... Și acuza lor află crezământ, iar jurământul a trei români, și încă slujbași, nu cumpănește nimic.

Despre decursul dezbaterii, continuăm raportul nostru de ieri.

Procedura de dovedire merge încet. Acuzații sunt strigați unul câte unul, în sală și interogați. Interogatorul — cam același la toți — se face cam în următorul chip.

Preș. : — Și dumneta vinovat că kintat acela hore »Deșteaptă-te Române«.

Acuzatul : N'am cântat.

— Mărturiile zis că kintat.

— Am cântat dar nu »Deșteaptă-te Române«. Am cântat »Calcă Române...« și alte cântări românești.

— Jandarmul, zice că văzut la dumneta că kintat.

— De văzut știu că m'a văzut și nu numai că m'a văzut ci m'a și bătut dumnealui, dar de cântat n'am cântat »Deșteaptă-te Române«.

Terminându-se interogarea acuzaților se ascultă martorii.

Două jandarmi unguri, susțin că acuzații au cântat »Deșteaptă-te Române«, la întrebarea apărătorului *Stefan C. Pop*, ei răspund că nu știu românește, cunosc melodia și le-a spus și un jandarm român, că cântarea ce cântau era »Deșteaptă-te Române«.

Apărătorul *Stefan C. Pop*, cere ca tribunalul să nu-i admită pe jandarmi la jurământ, pentru că acești jandarmi *i-au bătut pe acuzați* și dânsul a și făcut arătare criminală, care este în curgere împotriva lor.

Tribunalul le ia jurământul.

Urmează apoi martorii Români, notarul comunal *Ioan Popescu*, judele comunal *Moise Păcurar* și plăieșul satului *Adam Vanc*. Toți trei mărturisesc că acuzații n'au cântat »Deșteaptă-te Române«.

Tribunalul însă — la cererea acuzatorului public — ezită a lua jurământul lui *Moise Păcurar* și *Adam Vanc*, pe motivul că la investigație au mărturisit altfel. Pe dl notar *Ioan Popescu*, însă, cere să-l admită la jurământ, după-ce atât dânsul cât și tribunalul se arată foarte mâhnii de faptul că la investigație ar fi spus că i-a auzit pe acuzați cântând »Deșteaptă-te Române«, iar acum neagă aceasta. Interogația dlui *Popescu* a decurs astfel:

— Cunoști d-ta cântecul »Deșteaptă-te Române«?

— Cunosc.

— Auzit-ai pe acuzați cântând acest cântec?

— N'am auzit!

— La protocol ai spus c'ai auzit.

— Va fi greșală, eu n'am spus aceasta, am spus numai că au cântat și au făcut sgomot. Eu m'am dus apoi la dânsii și i-am rugat să fie în liniște, pentru ca să-și poată ținea candidatul programul.

Procurorul : Cer să i-se ia martorului jurământul.

I-se ia jurământul.

Dup'aceasta ia cuvântul procurorul și cere ca să se întregască cercetarea, pentru-că martorii și-au modificat în decursul dezbaterii în mod esențial fasiunile. Propune să fie citați pentru o altă dezbaterie ca martori *Hegedűs János*, *Faragó István* (protopretore) și un jandarm, român de origină, *Marosán Mihály*.

Dr. Stefan C. Pop : Mă împotrivesc cererii de amânare și rog on. tribunal să între în dezbateri precesului. Martorii, la cari s'a provocat acuza, au fost ascultați. Aceia la cari vrea să se mai provoace vor fi jandarmi, contra cărora eu am făcut arătare criminală, că, fără nici un drept, i-au maltratat pe aceștia, fasiunile lor nu vor putea fi de nici o valoare în acest proces. Și dealfel, ei, — cari singur recunosc — nu știu nici o boabă românește, cum vor putea să dovedească, că acuzații ar fi agitat cu un cântec pe care ei nu-l cunosc, și despre care li-s'a spus numai că este »Deșteaptă-te Române«.

Dacă însă totuși on. tribunal, ar fi de părerea ca să se întregiască cercetarea, atunci la rândul meu, cererea mea este să binevoiți a o întregi și în următoarele direcții:

Să se constate, anume, este ori nu adevărat, că pe la alegeri, toți candidații maghiari, își animă alegătorii Români, cu acest cântec, pe care-l cântă chiar și dinșii.

Să se asculte ca martor, ilustritatea Sa episcopul *Ioan I. Pap*, dacă este ori nu adevărat, că acest cântec de un jumătate veac, de când s'a făcut se cântă pretutindenea între Români, ca un cântec de libertate adevărat, dar nu de ură împotriva Maghiarilor.

Să se asculte ca martor comandantul regimentului din Caransebeș, dacă este ori nu adevărat, că cântecul »Deșteaptă-te Române« este luat în programul marșurilor de defilare ale armatei și orchestrele militare îl cântă la toate ocaziile.

Tribunalul se retrage apoi și după o consultare mai lungă reapărând, *amână dezbateri, ordonă întregirea cercetării, admite ascultarea martorilor acuzei și respinge ascultarea martorilor ceruți de apărare.*

Cei 13 vinovați au scăpat deci deocamdată!

Demagogia kossuthistă.

În legătură cu agitațiunile pornite în cercul Párdányului, ni-se povestesc următoarele, privitoare la chipul cum kossuthiștii caută să prostească poporul lezne crezător:

— Rămânând în balotaj candidatul kossuthist *Kardos* (ovreu de naștere), pentru a învinge pe liberalul *Papp Géza* s'au săvârșit toate apucăturile. Între altele, partidul kossuthist a trimis din Budapesta pe deputatul *Korda*, ales la Ceica împotriva candidatului român *N. Zigre*. El trebuia să-i câștige pe Români, căci aceștia decid alegerea. Ca să reușească a-i câștiga pe Români, știind foarte bine românește, a zis că e și el Român și-l chiamă *Coardă*.

Pe lângă că se lucră cu bani, apoi dl *Korda* a mers pe la oameni pe acasă, zicând că l'a trimis *Kossuth*, pe mâna căruia a încăput acum țara și care va slobozi pe săraci, mai lăsând din dare, le va face drumuri bune din lada țării și peste tot, vor curge belșugurile asupra colibelor săracilor și a jilniței bogăților. Se sărută apoi, acasă și prin birturi, cu toți țărani, bea cu ei la masă unde turteă cu pumnul câte o ceapă și aiu pe care-l sără și astfel mănă *românește*, vezi *Doamne*, ca să dovedească și astfel că e Român, om al poporului. Ba ca să fie mai glumeț, după-ce mănă aiul ori ciapa, suflă duhoarea asupra țaranelor cu cari se ținea de brâu.

Alți kossuthiști umblau cu o cărticică și scriau intrânsa, așa ziceau ei, toate năcazurile oamenilor cari se tânguiau de darea mare, de mișeliile vre-unui notar ori solgăbirău, și prosteau nația noastră spunându-le țaranelor, că îndată ce vor ajunge la Budapesta, vor vorbi cu *Kossuth* și vor scăpa poporul de toate poverile. Despre Români cari au fost de părere că mai bine să sprijinească pe un creștin și fost deputat, cu-

noscut om de omenie, decât pe un Ovreu, deputații kossuthiști au zis poporului că sunt cumpărați cu bani »dela Neamțul« și alte prostii, destul că i-a prostii până la așa grad, încât când au trecut prin *Torac*, copiii de școală chiar și alți desmetici, au urlat și dat cu glod după preoții și advocații români.

Va se zică s'au repetat blăstămățiile din *Bihor*, unde prin bani și rachiul alegătorii năimiți au sprijinit pe kossuthiștii jidani (*Szatmári*, *Farkasházi*, *Barta*) lăsând să cadă Români buni și adevărați.

Acum vor să facă și în cercul *Párdány* tot așa. Români de acolo au dat însă de două ori după olaltă dovadă că sunt treji la minte. Vor și să arate spatele lui *Coarda* cel cu miros de usturoi și tovarășilor lui, cari mințind și prostind poporul, vor să câștige mandat te miri cărui nepricopsit.

Știri dela Expoziție.

»Conservatorul« de Sâmbătă a publicat următoarele:

După cum se știe, *Duminecă* în 22 Octombrie se va oficia în Expoziție o nuntă țărănească organizată de dl *Grădinaru* și câți-va conjudețeni.

Cu aceasta ocazie dăm și programul complet al acestei frumoase serbări.

Astăzi Sâmbătă sosesc nuntașii de peste 1500, — îmbrăcați în costumul județului *Bacău*. În fruntea grupului va merge fanfara țărănească din *Letea*, precum și mai multe tarafuri de lăutari.

De către un comitet bucureștean li-s'a pregătit o frățescă și călduroasă primire. Nuntașii vor fi găzduiți de acest comitet.

Mâne *Duminecă*, un grup de 300 țărani și țărance va porni cu mireasa și socrii cei mici spre Expoziție, — la *Arenele romane* — unde vor face pregătirile trebuincioase pentru primirea mirelui care va sosi fix la oarele 3 după prânz, — înconjurat de întreg alaiul nunței în modul următor:

1300 țărani pleacă dela șosea, rondul I, în 20 care trase de către 4 boi. În cele 3 care dintă vor fi vestitoarele (cântărețele) cu stegulețe.

În carele următoarele vor fi perechile de gospodari tineri, iar în cele 5 care din urmă vor fi bătrânii satului. Flăcăii și fetele mari vor merge în fruntea carelor, în pîlc, împreună cu fanfara țărănească. În fruntea lor va merge, călare pe un cal alb, mirele — precedat de 50 flăcăi colăcei (șonaceri) din împrejurimi, cari vor avea atârinate de căpăstru, ștergare albe de borangic. În fruntea călăreților va fi purtat steagul șoc, fil. »C. Porumbaru«. În urmă de tot în 6 harabale vor merge tarafurile de lăutari, trase de câte 6 cai.

Nunta în Expoziție. În Expoziție călăreții se despart în două grupuri, întâlnindu-se din nou la poarta *Arenelor*. Intrarea în *Arene* se face după obiceiul țărănesc, când nunta dă să între în ogradă. Acum vin obiceiurile atât de frumoase ale nunții de țară: cântece, urări, chiuțuri, focuri de pistoale, jocuri, etc. Din *Arene* nuntașii vor pleca la casa mirelui. (Ospătăria țărănească) unde se va continua serbarea. Nunta se va sfârși cu o masă mare la care vor lua parte toți invitații.

Concursul de alergări. Iată și programul acestor concursuri.

Parcul trăsurilor va fi în piața *Traian*, de unde vor porni fie-care pe rând la punctul de pornire al *Cursei*, intersecția aleei *Carmen Sylva* cu drumul *Culei*. Drumul de urmă va fi: str. g-l. *Florescu*, c. *Fraților* și aleea *Carmen Sylva*, va parcurge: *Aleea Carmen Sylva*, *Wats-Schute*, c. *Dobrogei*, piața *Dorobanți*, c. *Munteniei* și c. *Fraților*. Acest drum se va face de 3 ori. Pe aleea *Carmen Sylva* în axa palatului *Artelor* va fi stabilit de serv. de *Cronometragiu* și se vor decerne 2 premii: unul de 500 lei și al 2-lea de 100 lei, apoi diplome, o medalie de aur, una de argint și alta de bronz. Inscrierile se primesc la dl *Leonida*, calea *Victoriei* 186. În ziua de 29 Octombrie un nou concurs de dibăcie (*gymkhama*).

*

Toți d-nii președinți, vice-președinți ai juriilor sunt convocați pentru *Luni* 24 Oct. ora 3 p.m. la *Comisariat*.

*

Cascada Urlătoare fiind terminată, cele 5 căderi de apă vor începe să funcționeze mâne *Duminecă*.

NOUTĂȚI.

ARAD, 7 Noemvrie 1906.

Remaniere ministerială în România. Telegrammele de aseară spun că în locul d-lui M. Vlădescu, demisionat, s'a numit ministru al școalelor dl C. Disescu, profesor universitar.

— Amnistiiile acordate de M. S. Regele Carol în curs de 40 ani de domnie. După cum rezultă din lucrările găsite în arhiva ministerului de justiție și din publicațiunile făcute prin „Monitorul Oficial”, în curs de 40 ani de domnie, dela 10 Maiu 1866 până la 10 Maiu 1906, șeravanul a acordat 15 amnistii: 13 prin interdicțiunea ministrului justiției și două prin al celui rășboiu.

Prima amnistie a acordat-o chiar în ziua de 10 Mai 1866, când a intrat pentru întâiu oară în București.

A doua amnistie a fost acordată în ziua de 10 Ianuarie 1867, cu ocazia mergerei Suveranului pe la Giurgiu; a 3-a în anul 1868: a 4-a în 1869; a 5-a și a 6-a în 1870; a 7-a în 1874; a 8-a în 1886; a 9-a în 1888; a 10-a în 1893; a 11-a, 12-a și 13-a în 1902; și a 14-a și a 15-a în 1906, cu ocazia serbării jubileului de 40 ani de Domnie.

Însemnătoare sunt amnistiiile acordate în anii 1902 și 1906 în favoarea dezertorilor și nesușitorilor la îndatoririle militare. Ele au predat familiilor pe mulți rățăciți cari pribegeau departe de vetrele lor.

— atentatorul contra lui Stolypin. Poliția din Petersburg a constatat, că atentatorul contra lui Stolypin a fost un revoluționar cu numele Rosenberg, care însă în Marța trecută a fost decapitat pentru uciderile comise.

— Greva școlărilor poloni. Din Posen se știe, că poliția a disolvat cu forța adunarea politică convocată de Poloni și care era să se țină în Mosin. Deputatul dietei Chalopopoki, care a vorbit să vorbească poporului în liber, a fost de asemenea oprit. El s'a depărtat, dar nu peste mult s'a reîntors și de nou a voit să vorbească. Poliția și acum l-a oprit, l-a ce tumultul s'a intensificat și a atacat pe jandarmi. Acestea s'au folosit de arme și pe mai mulți i-au deținut.

— Viriliștii români ai orașului Sibiuu pe anul 1907 sunt următorii: Fondul seminarial gr. cor. dare anuală cor. 2543.85. Escel. Sa metropolițan Ioan Mețianu cor. 2430. Parteniu Cosma, directorul »Albinei« cor. 1738.80. Fondul general administrativ cor. 1561.09. Fondul tipografiei diecezane cor. 1359.60 Albina institut de credit și economii cor. 1231.08 Ioan de Preda adv. cor. 1168.86. Dr. Octavian Rusu, adv. cor. 1150. Ioana Moldovan, văduvă de consilier aulic, cor. 1032.40. Elisabeta Bugarsky, văduvă de comerciant, cor. 804.96. Baptist Boiu, oficial conzistorial, cor. 800.22. »Asociațiunea« cor. 717.90. Fundațiunea »Andronic« cor. 604.20 și Alexandru Zebu, proprietar cor. 497. 41.

— Conzulul italian din Pesta, prințul Cavello de la Tour, a părăsit capitala țării noastre, ca să-și ocupe noul post în Haga. Până la sosirea noului conzul, afacerile vor fi conduse de subconzulul Durazzo.

— Aventura unui prinț. Ziarul »Matin« publică știrea primită din New-York, că prințul Bogie Robert, care a luat în căsătorie pe cântăreața Alexander Estella, din ce cauză familia Leeschis, e angajat la un teatru din America în calitate de capelmaistru. Prințul până acum reprezentății teatrale în o cafenea din New-York.

— Falsificator de cambii — deținut. Înca în August, se întâmplase, că la două bănci din capitală s'au găsit două cambii falsificate, de câte câte mii coroane. S'a făcut atunci arătare contra

oficiantului Dillmont Árpád, a cărui scrisoare avea mare asemănare cu iscălitura din cambii. El simțându-se păcătos, a dispărut și poliția în zadar a căutat să-l găsească, căci nu-i mai aflase urma. În o vreme se răspândise vestea, că deja a ajuns în America. Întreagă afacerea a luat însă acum o nouă întorsătură. Doi polițiști au observat, că de o bucată de vreme, în toată ziua pe la orele 6 seara, un tânăr elegant, în o birje frumoasă se oprește înaintea unei case de pe piața Calvin. De regulă rămâne timp mai îndelungat în casă și apoi s'a depărtat cu aceeași birje. El avea o mare asemănare cu Dillmot Árpád și era logodnicul fetei unui comerciant bogat. Ieri-sară polițiștii l-au așteptat pe când venea dela iubita lui și i-au poruncit să-i urmeze până la căpitanat. El a rămas foarte rece și de fel n'a fost surprins de această inconveniență. El a spus însă: Sunteți în rătăcire, poate căutați pe altcineva. Eu sunt inginerul Felix Schwarcz și sunt reprezentantul unei fabrici străine, să mă lăsați în pace, căci la caz contrar voi fi nevoit să intervin în această cauză prin conzolat. Polițiștii însă au rămas pe lângă hotărârea lor, l-aa dus la căpitanat, i-au pus în mână fotografia lui, și atunci și-a recunoscut păcatul.

Îndată l-au deținut.

— Alegere de protopop în Bran. Dl Nicolae Ivan protopop și comisar consistorial pentru conducerea îndeplinirii postului vacant de protopop în Bran a emis un circular către membrii sinodului electoral al aceluia tract invitându-i să ia parte la alegerea, ce se va efectua în 9/22 Noembrie la orele 11 înainte de ameză în biserica din Zărnești.

— Panică în un circ. Eri în cercul Busch din Berlin în decursul reprezentației s'a întâmplat o mare nenorocire. Înblânzătorul de animale când a intrat între fiere a căzut și atunci cei 10 lei și 6 tigri s'au năpustit asupra lui mușcându-l grozav.

Nu mai cu greu a fost scos din mijlocul lor. În circ domnia o panică de nedescris.

Înblânzătorul de animale totuși s'a mai putut prezenta în mijlocul publicului, ce aplauda frenetic. Nu mult în urmă a amețit însă și dus apoi într'un spital.

— Sentința în procesul intentat consiliului deputaților muncitorilor ruși. În ziua de 1 Noemvrie s'a terminat procesul intentat consiliului deputaților muncitorilor ruși, care proces a durat aproape 5 săptămâni. Cincisprezece membri ai acestui consiliu, între cari și președintele Chrustalev-Nossar au fost condamnați la deportațiune în Siberia și pierderea tuturor drepturilor.

Consiliul deputaților muncitorilor a format în Rusia în lunile Oct. Nov. și Dec. a. tr. o putere teribilă, căreia întreagă Rusie muncitoare îi dădea ascultare oarbă.

Acest consiliu s'a constituit, precum se știe, îndată după terminarea grevei lucrătorilor de fabrici. Problema lui era a organiza mișcarea grevistă după principii unitare. Societatea era compusă din deputați de ai lucrătorilor de fabrici din Petersburg și se numia consiliul deputaților lucrătorilor. În fruntea consiliului era iuristul Chrustalvo-Nossar, un avocat în etate de 27 ani,

După publicarea manifestului dela 30 Octomvrie consiliul s'a încercat drept protestare contra stărei de asediu din Polonia rusească și contra suprimării primei rebeliuni din Kronstadt, a pune la cale o grevă generală. Încercarea nu isbuti și atunci a lansat proclamațiunile cunoscute invitând poporul să nu plătească dări, să nu dea recruți și să-și retragă depunerile din caselle de economii ale statului. În urma acestor proclamațiuni, guvernul a disolvat consiliul și a arestat pe toți membrii. Aproape un an au stat membrii arestați închiși în prevenție în fortăreața Petru Paul și numai în Oct. au fost duși în fața judecătorilor, cari au adus apoi sentința de mai sus.

— Alegere de protopresbiter. În tractul

protopopesc »Cetatea de peatră« sub conducerea comisarului consistorial, dl Dr. Eusebiu R. Roșca, s'a îndeplinit postul vacant de protopresbiter, alegându-se dl Vasile Duma, preot în comuna Borcut.

— Moise în Someș. Publicului din Cluj, ce se plimbă sara pe țârmurii Someșului mic li se dă prilejul neplăcut să vadă pe un om străin desbrăcându-se și sărind în apă să se scalde. Nu se știe cine e și de unde a venit. Se știe însă că se numește Moise. După scaldă se îmbracă iute și dispăre din mijlocul celor ce-l înconjură, rostind cuvinte de neînțeles. Moise zice despre sine, că-i foarte păcătos și numai așa se va izbăvi de păcate dacă se va scaldă în apa rece de toamnă.

— Ciocnire de tren. O îngrozitoare catastrofă s'a întâmplat Sâmbătă sara la orele 10 1/2 pe căile ferate române. Trenul de marfă nrui 623 a plecat din Brăila în direcția Buzău București și în halta Silistrarn a fost izbit de trenul de marfă, ce venea spre Brăila. Ambele mașini și 6 vagoane s'au prefăcut în bucăți. Pagubele se urcă la 200.000 de lei. Sunt trei morți, doi răniți grav și mulți ușor.

— Împăratul Annamului, cari fiind nebun, a săvârșit numeroase cruzimi, în urma concordantei între consiliul familiei sale și președintele francez din Annama a fost detronat și internat. Urmaș a fost proclamat fiul său, Vialung.

— Nu-i nimeni bolnav, dacă întrebuințează *balzamal regesc* renumit al farmacistului Grosz Nagy Ferencz din Dobrișin, ce vindecă pe oricine de dureri de cap, podagră, dureri de dinți și de șele.

— Ne ținem de plăcută datorință a atrage atențiunea publicului cetitor asupra medicamentului »Togo« contra asudării picioarelor și contra bățătorilor, adus în circulație de către Nagy Kálman farmacist în Nyiregyháza.

— Săpun de vioarea de Parma. Sub aceasta numire de căși-va ani e în circulație un nou săpun folositor. Cine nu iubește mirosul de vioarele? Și dacă știm, că acest săpun plăcut face fața fină, dacă știm, că în astfel de calitate și pe lângă așa preț în străinătate nu putem căpăta atare săpun, atunci putem aștepta, ca publicul mare să nu întrebuințeze acest săpun, numai ca să-i tindă mână de ajutor pregătitorului, ci în interesul său propriu. O bucată 80 fil. 3 bucăți 2 cor. 20 fil. Pregătește: Szabó Béla fabricant de săpun de toaletă. Miskolcz. Se poate căpăta în Arad în drugheria lui Vojtek și Weisz, Lugoș în farmacia lui Fischer János, Timișoara în prăvălia lui Weismayr Ferencz.

— Antidol este medicamentul cel mai bun contra durerii de cap, migrenă, trocnă. Pentru efectul admirabil a fost premiat la expoziția de igienă din Paris, Londra, Berlin și Bruxela cu medalia de argint. Medicamentul nu trebuie beut, ci pe palmă pus și sorbit. O sticlă de Antidol costă 120 cor. Se capătă în toate farmaciile și în laboratorul chemic a lui Vilmos B. Dobrișin.

— Wolf J., pantofar de ghete femeiești și bărbătești Arad, strada Weitzer (palatul minorilor)

— Cursele vapoarelor române. Direcțiunea generală a serviciului maritim român a luat dispoziția ca cursele maritime între Constanti-nopol-Alexandria să fie făcute până la 26 Oct. v. de vapoarele »Împăratul Traian« »Regele Carol« și »România«, iar dela aceastădată numai de vapoarele »Împăratul Traian« și »Regele Carol«.

— Urcarea rentei rusești. Urcarea rentei rusești se pune în legătură cu faptul, că guvernul rusesc a arendat pe timp foarte lung terenuri bogate petrolifere la un consorțiu străin. Condițiunile au fost de așa fel, încât tezaurul rusesc nu mai are nevoie de împrumut în străinătate, pentru a-și plăti anuitarea de Ianuarie.

Se prescrie zilnic de număroși medici și profesori la morburii de plumăni, cataruri, tusă convulsivă, scrofulosă, influență.

Sirolin

Promovează apetitul și greutatea corpului, delătură tusa, negma, asudața noaptea.

Oferindu-i-se publicului imitații fără preț, să se ceară totdeauna: *impachetarea originală „Roche“.*

F. Hoffmann-La Roche & Co, Basel (Eletia).

„Roche“

Se capătă prescriindu-se de medic în farmacii la 4 cor. sticla.

PARTEA LITERARĂ.

Din călătoria mea la București și la Constantinopole.

De Teodor Filipescu.

VII.

În secțiunea regatului Serbia se vede portul femeiesc din Belgrad, obiecte de argint, filigrane (cutii pentru tutun, colane, pafte, etc.) și linguri de lemn încrustate cu argint, acea industrie, care e introdusă de Românii macedoneni la Slavi din Peninsula-Balcanică. Școala profesională din Craiova a expus frumoase toalette și obiecte de lenjerie.

Secția »Steaua Română« de »petroleu român« e admirabilă. Aci se văd probe din petrol brut și derivatele: Valvolină, ulei, eter, benzină, parafină, ulei mineral, petrol lampant și bine rafinat, gazolină apoi derivate de petrol ca: Dinitro-benzin etc., materii colorante, păcură, zmoală și asfalt.

Pe lângă aceste produse sunt expuse și probe de lignit, ape minerale (Căciulata), marmoră, greș, gresie, calcar, minerale, cărbuni.

O mulțime de fotografii și frescurele pe pereți ne arată sondele dela Cămpina și portul Constanța cu depozitul de petrol.

Lângă aceasta secție se mai văd și obiecte din fabrica de depuri din Râmnicul-Vâlcea.

Dacă luăm în considerare bogăția solului României și ne amintim că toate aceste produse industriale de petrol sunt de-odată destul de nouă, ne putem mândri cu rezultatul obținut și putem spera, că prin o muncă serioasă aceste daruri naturale vor asigura viitorul economic al României.

»Pavilionul austriac« e o clădire foarte frumoasă care se înalță lângă lacul expoziției. În acest pavilion e reprezentată marea industrie austriacă a ferului și metalelor, mașinelor, lemnului, sticlăriei, pielăriei, industria textilă, papetăria, industria chimică, etc. Toate aceste lucruri au fost deja descrise de alți vizitatori, și ar însemna a repeta raporturile cunoscute, când am mai insistat și noi la descrierea acestei frumoase expoziții.

În dosul pavilionului austriac, între pavilionul ministeriului de domenii și acel al prințului Știrbey, se înalță »Pavilionul ungar«. Acest pavilion ni-se înfățișează ca o ladă țărănească din Ungaria, cu desenele bine cunoscute după aceste lazi. Esteriorul nu face impresie plăcută, interiorul însă cântărește mult.

Industria ungară e bine reprezentată, pe lângă obiectele din fabricile de turnătorii, cuie, căldări, table, etc. vedem mașini de tot felul, pentru transport, balanțe și electro-technică.

Industria olăriei, sticlăriei și lemnului e tot așa de bine reprezentată. Pe lângă aceste sunt frumoase produse din genul tăbăcăriei, din industria textilă și papetăriei. Chiar și industria chimică e bine reprezentată.

Toate aceste arată, că Ungaria furnizează multe articole, pe cari le importă înainte de anii 1880.

Aceste produse au cucerit piețele interne ale Ungariei. Se cunoaște pretutindeni tendința de a provoca introducerea de noi articole și o introducere a industriei ungare pe piețele orientale: România, Bulgaria, Serbia, Bosnia, Herțegovina și Turcia.

»Pavilionul etnografic a Românilor din Bucovina« e o casă țărănească bine aranjată. Nu știi ce să admiri mai mult, obiectele de îmbrăcăminte, de mână, sau vechiturile din biserici și mănăstiri.

(Va urma.)

Concert, petreceri.

Reuniunea învățătorilor gr.-cat. rom. din ținutul Lugoșului ținându-și adunarea generală în comuna Oravița-română la 11 și 12 Novem-

bre st. n. 1906 în școala gr.-cat. din loc; comitetul aranjator din Oravița-română stabilește următorul program:

Sâmbătă în 10 Novembre st. n. la orele 12 și 15 min., primirea și salutarea comitetului Reuniunii la gară. La orele 7 seara serenadă, cu conduct de torțe presiului Reuniunii, la locuința M. on. d-n Victor Poruț, protopop, aranjat de către »Concordia« reuniune gr.-cat. de cântări.

Duminică în 11 Novembre n., la orele 9 a. m. liturgie și chemarea Spiritului sfânt în biserica gr.-cat. din loc. La orele 10 și jum. a. m. bineventarea Reuniunii din partea comitetului local. Deschiderea adunării generale și continuarea ordinei de zi, în școala gr.-cat. locală. La orele 1 p. m. »Prânz comun« la ospătaria dlui Iosif Nedici. (Couverta 3 cor.) La orele 3 p. m. continuarea ședințelor în școală. La orele 8 seara, concert, aranjat de către »Concordia« reuniune gr.-cat. de cântări, în sala ospătării dlui Iosif Nedici, sub conducerea dlui Ioan Bogdan, învățător, cu următorul program: 1. I. Murășan: »Basarabeanul Constantin« cor bărbătesc. 2. H. Bianki: »Reînțorcerea victorioasă« cor mixt. 3. I. Vorobchievici: »Cântecul Prutului« cor bărbătesc. 4. I. Birou: »Măi bădiță depărcior« cor mixt. 5. A. Popovici: »Marșul lui Tudor« cor bărbătesc. 6. C. G. Porumbescu: »Imnul unirii« cor mixt. 7. A. Popovici: »Dorul Ardeleanului« cor bărbătesc. După producțiune joc. Prețul intrării de persoană: I. Loc de șezut 1 cor. 20 fil., II. Loc de șezut 1 cor., III. Loc de stat 60 fileri. Bilete se pot căpăta înainte la dl Alexa Toc, călțunar în Oravița-rom. și seara la cassă.

Luni în 12 Novembre n., la orele 8 a. m., continuarea ședințelor în școală. La orele 11 a. m., vizitarea fabricii de petroleu și de ciment. La orele 2 și jum. p. m., vizitarea orașului și a băilor locale.

Marți în 13 Novembre n., la orele 5 dimineața convenire la gară și excursiune cu trenul la Anina, de unde se poate întoarce peste »Marilla« de va fi timpul favorabil, sau cu trenul. Cu deosebită stimă: **Comitetul aranjator.**

Central University Library
Economie.

Arad, 7 Nov. 1906.

Capitalurile străine în industria petroliferă română Dela 1865 până la 1905 capitalurile străine în industria petrolului din România au crescut într'un mod care este demn de relevat.

În anul 1865 aceste capitaluri nu atingeau suma de 2 milioane, astăzi ele s'a ridicat la 130 milioane.

Cu începerea anului curent România ocupă al 4-lea rând, printre țările producătoare de petrol din lumea întreagă.

Ea n'a fost întrecută decât de Statele Unite ale Americii, Rusia și Indiile-olandeze.

Austria și importul vitelor din România. Camera de comerți din Viena, întrunită în adunare plenară, a hotărât să adreseze guvernului o cerere urgentă de a face tot posibilul ca, cu ocaziunea încheierii tratatului de comerți cu România, și grație unei convențiuni suplimentare cu Rusia, să se permită importul vitelor din România cel puțin în același număr cât se admisesse pentru importul vitelor din Serbia.

Nouă bancă în București. »Uniunea pariziană« dela Paris de acord cu »Weiner Bankverein« va fonda la București o nouă casă de bancă cu un capital de zece milioane lei.

Scopul noii bănci va fi să sprijinească economia rurală, industria și comerțul în România.

Redactor responsabil: Sever Bocu.
Editor proprietar: George Nichin.

Un candidat de avocat
află aplicare în cancelaria avocatului
Dr. Petru Truția Arad.

Un cand. de avocat începător

află aplicare momentană în cancelaria avocatului **Dr. Ștefan Rozvány, Maros-Ily.**

Doritorii să se adreseze la el comunicându-și condițiunile.

3629/1906. tkv. sz.

Árverési hirdetményi kivonat

A nagybuttyini kir. jbiróság mint tkvi hatóság közli, hogy a »Victoria« takarékos és hitelintézet mint részvényes társaság végrehajthatónak Gergár Pável revetisi lakos végrehajtást szenvedő elleni 379 K. tőkekövetelés s járuléki iránti végrehajtási ügyében a dr. Mérő Samu által adott utóajánlat folytán az újabb árverést elrendelte mint folytán az aradi kir. tvszék és a buttyini kir. jbiróság letén fekvő és az revetisi 111. sz. tjkvben A. l. 2. 5. sor 258,723. (223—22/a.), 583/b, 618/b. hrsz. alatt felveteltelkes ház, szántóföldek és rétből álló ingatlanság kikiáltási árban az

1906. nov. 29-ik napjának d. e. 1/2 11 óráján

Revetis községhezánál megtartandó nyilvános árverés következő feltételek alatt fog eladatni, ugymint:

1. Ha a kikiáltási áron felül ígérlet nem tételik, az árverelő ingatlan a kikiáltási áron alól is el fog adatni.
2. Árverési kívánók tartoznak az ingatlan becslésének 10%-át, vagyis 93 K. 20 f.-t készpénzben, vagy az 1881 évi nov. 1-én 3333. sz. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kikiáltott ár zetihez letenni, avagy az 1881. LX. tcz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezésselről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben, pedig az első az árverés jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számított 30 nap alatt, a harmadikat pedig ugyanazon naptól számított 45 nap alatt s minden egyes vételári részlet az árverés napjától számított 5% kamatokkal együtt szabályszerű letéti kérvény kapcsában az 1881. december 6-án 39425 I. M. sz. alatt kelt rendeletben előirt módon a buttyini kir. adóhivatalnál mint birói letétpénztárnál befizetni.

A bánatpénzt a bíróság az utolsó részletbe fogja beszámítani.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos árverési táblán ezen kir. járásbírósi telekkönyvi hatóságánál, Revetis Diacs, Kocsuba községek előjáróságainál megtekinthetők. Nagybuttyin, 1906. évi október hó 20-án.

Kir. járásbírósi telekkönyvi hatóság.

Seres,
kir. írt.

Un candidat de avocat

cu praxă, carele posedă perfect limba română poate afla momentan aplicarea la avocatul **Dr. Minyov László** în Óbesseny (comitatul Torontál).

Deci cine dorește să se aplice, se bini voiască a se adresa direct nu-mitului advocatului.

A apărut și se află de vânzare la administrația »Tribunei«:

Chestiunea de naționalitate

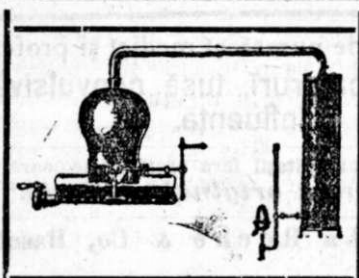
De Br. Eötvös József,
tradusă de Sever Bocu.

Prețul 2 coroane plus. 10 fileri port

Nagy Pál,

măestru căldărar în Budapesta

V. Váci-ut, nr. 64.

Căldări și recuzite de aramă roșie pentru ferberea spirtului, cognac, licher, comină și drojde.

Pregătirea verigelor (catene) de fer. Mare magazin stabilit pentru aranjamente de băi (scalde). Aranjază și provăz cu cele trebuincioase tot felul de fabrici. Vase de aramă pentru hoteluri și restaurante; pentru ferbere de cafea, căldări pentru spălat și pentru vatra focului (sparchet) în cuină. Raporturi și cinctură cu prețuri foarte moderate.

PRIMA SOCIETATE DE CREDIT FUNCJAR ROMÂN DIN BUCUREȘTI.

LISTA

De scrisurile funciare 4% și 5% eșite la sorți la tragerea 15-a și a 50-a făcută în ziua de 14/27 Oct 1906. Aceste scrisuri sunt eșite la sorți cu couponul de 1 Iulie 1907 și se vor plăti al pari (sută în sută) la Cassa Societății, cu începere dela 1 Ianuarie 1907.

4%			5%																
No n	à 1000 lei	à 100 lei	à 5000 lei						à 1000 lei						à 100 lei				
			138	209	11	1304	4085	9553	23427	1313	4021	9203	16544	28732	33058	43364	54571	68199	90538
148	219	21	1324	4095	9563	23437	1323	4031	9213	16553	28742	33068	43384	54581	70408	90548	176	3094	7198
158	229	31	1334	4307	9583	23447	1343	4041	9223	16554	28752	33068	46394	54591	70418	90558	186	3614	7302
168	249	41	1354	4317	9593	23457	1353	4061	9243	16563	28762	33088	50803	55601	70428	90568	196	3624	7392
188	269	51	1364	4327	9709	23467	1363	4071	9253	16564	28772	33098	50823	55611	70438	90588	305	3634	7400
198	279	71	1384	4337	9712	23477	1373	4081	9273	16573	28782	34426	50833	55621	70448	90598	324	3644	7410
914	623	81	1505	4347	9719	23487	1383	4091	9283	16574	28792	34446	50843	55631	70458	93004	335	3654	7420
924	633	91	1515	4357	9722	29709	1393	4804	10309	16583	29100	35601	50853	55641	70468	93034	351	3674	7440
934	643	425	1525	4367	9729	2 719	1500	4807	10319	16584	29110	35621	50863	55651	70478	93044	355	3684	7460
944	653	445	1535	4377	9732	29729	1520	4817	10329	16593	29120	35631	50893	55661	70488	93054	364	3694	7470
954	663	455	1545	4387	9739	29739	1530	4834	10349	17100	29130	35651	51303	55671	70498	93064	365	5006	7480
964	673	465	1555	4397	9742	29749	1550	4837	10359	17110	29140	35661	51313	59718	71902	93074	395	5016	7490
974	909	485	1585	5800	9749	29759	1560	4847	10369	17120	29150	35671	51323	59728	71912	93094	409	5026	9601
984	919		1595	5820	9752	29769	1570	4857	10379	17130	29160	35681	51333	59738	71922	110807	429	5036	9611
994	929		2402	5830	9759	29779	1580	4867	10389	17140	29170	37900	51343	59748	71942	110817	439	5046	9621
1008	939		2412	5840	9762	29789	1590	4877	10399	17150	29190	37910	51353	59758	71952	110827	479	5066	9641
1118	949		2422	5850	9769	29799	1809	4897	10857	17160	29705	37920	51363	64001	71962	110837	439	5706	9651
1128	959		2432	5860	9772	31505	1829	5414	10867	17170	29715	37930	51373	64011	71982	110847	499	5716	9661
1138	969		2442	5870	9779	31515	1859	5434	10877	17180	29725	37940	51383	64021	71992	110857	654	5756	9681
1148	979		2452	5880	9789	31535	1869	5444	10887	17190	29735	37950	51393	64031	75201	110867	709	5766	9691
1158	989		2462	5890	9792	31545	1879	5454	10897	17804	29745	36960	51869	64041	75211	110877	719	5776	13614
1168	999		2482	7304	9799	31555	1889	5464	11707	17814	29755	37970	51879	64051	75221		739	5786	13634
			2805	7314	9801	31575	1899	5484	11717	17824	29765	37980	51889	64061	75231		749	5796	13644
			2815	7324	9821	31585	2929	5494	11747	17834	29775	37990	53302	64071	75241		779	6014	13654
			2835	7334	9831	31595	2939	5631	11757	17844	29785	38402	53612	64081	75251		789	6034	13664
			2845	7344	9841	34009	2949	5641	11787	17854	29795	38412	53622	64091	75261		799	6044	13674
			2855	7354	9851	34019	2959	5661	11797	17864	30308	38422	53632	65404	75271		813	6054	13684
			2865	7364	9871	34029	2969	5671	12909	17874	30318	38442	53642	65414	80307		823	6064	21314
			2875	7374	11805	34039	2979	5681	12919	17884	30328	38492	53652	65424	80317		833	6084	21324
			2895	7384	11815	34049	2989	5691	12929	17894	30338	39102	53662	65434	80327		853	6094	21344
			3303	7394	11825	34059	2999	7804	12939	18001	30348	39112	53672	65444	80347		873	6409	21394
			3313	8003	11835	34089	3018	7814	12949	18011	30368	39122	53682	65454	80357		883	6419	
			3323	8033	11845	34307	3028	7824	12959	18021	30378	39132	53692	65464	80367		893	6429	
			3333	8043	11855	34317	3038	7834	12969	18031	30388	39142	53802	65474	80377		1305	6439	
			3343	8053	14005	34367	3058	7844	12979	18041	31303	39152	53812	65484	80387		1314	6449	
			3363	8063	14015	34387	3068	7854	12989	18051	31313	39162	53822	65494	80397		1334	6459	
			3383	8073	14025	36408	3078	7864	12999	18081	31323	39172	53842	67903	83110		1335	6813	
			3393	8083	14035	36418	3098	7894	13604	18310	31333	39182	53852	67913	83120		1344	6823	
			3403	8093	14045	36428	3412	7900	13614	18320	31343	39192	53862	67923	83150		1345	6853	
			3413	8552	14055	36438	3422	7910	13624	18330	31353	43402	53872	67933	83180		1355	7106	
			3423	8562	14075	36448	3432	7920	13634	18340	31373	43412	53882	67943	84817		1364	7108	
			3433	8572	14085	36458	3452	7930	13644	18350	31393	43422	53892	67953	84827		1365	7116	
			3443	8582	14095	36468	3462	7940	13654	18380	31500	43432	54300	67963	84837		1374	7118	
			3463	8592	22506	36478	3472	7950	13684	22508	31510	43442	54310	67973	84847		1388	7126	
			3473	8717	22516	36488	3492	7960	15118	22518	31520	43452	54320	67983	84867		1394	7128	
			3483	8727	22526	41304	3802	7990	15138	22528	31530	43462	54330	67993	84887		1719	7136	
			3493	8747	22536	41314	3812	8300	15168	22538	31540	43472	54340	68109	84897		1729	7138	
			4005	8757	22546	41324	3822	8310	15178	22548	31550	43482	54350	68119	86304		1739	7146	
			4015	8767	22556	41334	3842	8320	15188	22558	31580	43492	54360	68129	86324		1749	7148	
			4025	8777	22566	41344	3862	8330	15198	22568	31590	46304	54370	68139	86334		1759	7156	
			4035	8787	22576	41384	3872	8340	16503	22578	33008	46314	54380	68149	86344		1769	7166	
			4045	8797	22586	47314	3882	8350	16514	22588	33018	46324	54390	68159	86354		1779	7168	
			4055	9503	22596	47324	3892	8360	16533	22598	33028	46334	54541	68169	86364		3024	7176	
			4065	9523	23407	47384	4001	8370	16534	28712	33038	46344	54551	68179	86374		3034	7178	
			4075	9543	23417	47394	4011	8390	16543	28722	33048	46354	54561	68189	86384		3074	7186	

Direcțiunea.

Telefon 101.

Telefon 101.

Kovács és Polgár

● LUGOS ●

Fabrică de cement, întreprindere de zidiri de beton și beton de fer.

Fabrica lângă gară. Birou: stada Ilona 2.

Fabrică și ține în magazin

țevi de cement în toată mărimea pentru traverze, poduri și canaluri; mai departe șghiaburi (vălăi) de cement de fer pentru comune, domenii și particulari, trepte de piatră artificială, cement și imitație de marmoră, stâlpi pentru garduri de beton, plăci de cement simple și de lux.

Primește ori ce fel de lucrări de lucrări de beton, beton de fer și lucrări de asfalt, mai departe corpișuri à la Erernit și tot felul de lucrări de pavagiu.

Ține în magazin, vinde en gros și cu detail:

Cement portland și roman de Beocsini, var, gips, trestie de stucatură, cătran, carbolineum, cărămizi și material rezistentă focului, praf de ciment etc.

La dorință servește cu planuri și preliminaru.

Oltoii de vie de vândut.

Am onorul a aduce la cunoștința D-lor proprietari de vie, că până ce mai am deposit din oltoii de vie din acest an, voiu vinde oltoii frumoși cu rădăcină bogată de vie de vin și struguri confect.

Pentru substituirea butucilor uscați în urma secetei mare recomand mai ales oltoii de vie cu rădăcină bogată, precom și mlădițele rădăcinoasă de „Riparia-Portalis” și „Rupestris-Monticola”.

La cerere servesc Onor. cumpărători bucuroși cu metotul cu succes a oltoilor de substituit.

În privința soiurilor și a prețurilor servește cu deslușire mai detaliată

Winkler József, producător de oltoii de vie

Telefon 410.

Arad, str. Batthyányi nr. 13.

Telefon 410.

Nr. telef. pentru oraș și comitat 509

BANI

pe moșii și case de închiriat din Arad

cu amortizație de 10—70 ani

după mărimea sumei împrumutate cu 4, 4¹/₄, 4¹/₂, 4³/₄ și 5⁰/₁₀, pe lângă dividendă de mijlocire și amortizație de interese corăspunzătoare până la valoarea cea mai mare.

Spese anticipative nu sunt, la dorință anticipez spesele de intabulare, convertez datoriile de interese mari.

— Resolvare grabnică, serviciu prompt. —

SZÜCS F. VILMOS

Representanța pentru mijlocirea de împrumuturi a Institutului pentru credit fonciar din Sibiu pe teritoriul comitatului Arad, orașului Arad, comitatului Bichiș, Gyula, Ciaba.

ARAD, Karolina-utca 8. (Casa proprie.)
(Lângă filiala Poștei.)

Primește pe lângă onorar acuisitori de afaceri abili și demni de încredere.

⊗ Colorator de sticlă ⊗

MAYBÖHM KÁROLY

Budapest, VI., Országbiró-u. 33.

Primește spre efectuare lucrări artistice. — Mustre trimit gratis și franco. La dorință călătoresc și la fața locului pe spesele mele.

Pentru vinderea

Marelui magazin de asortiment de sticlă

de porțelan, maiolică, vase de piatră, obiecte de lux, vase, lampe de mase și candelabre, oglinzi, obiecte de argint, alpaca și nickel, decoruri pentru odăi și mese, acomodate pentru aranjamente casnice începând dela calitatea cea mai fină până la cea mai ordinară sunt neasămănător de convenabile.

Toate acestea se vând cu prețuri foarte moderate — în prăvălia mea, situată pe Szabadság-tér 21.

■ Efectuesc foarte punctual comande de sticlărie.

Cu stimă:

KLOHS ADOLF.